

บทที่ 6

สรุปและวิเคราะห์

จากบทความเบื้องต้นดังกล่าวแล้ว จะเห็นได้ว่ารากเหง้าของปัญหาชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ ในสหภาพพม่า นั้น เกิดจากตัวรัฐบาลสหภาพพม่า หรือรัฐบาลทหารพม่าเอง ที่ไม่ยอมปฏิบัติตามเงื่อนไขของข้อตกลง "Attlee-Aung San Agreement, January 28, 1945" ที่ระบุไว้ว่า "ชนกลุ่มน้อยในสหภาพพม่ามีสิทธิ์ในการกำหนดใจตนเองว่าจะขึ้นกับรัฐบาลสหภาพพม่าหรือไม่ก็ได้" นับเป็นปฐมเหตุให้ชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ เรียกร้องสิทธิ์ในการปกครองตนเอง และขอแยกตัวเป็นอิสระ ซึ่งรัฐบาลทหารพม่ายอมรับเงื่อนไขไม่ได้ สำคัญที่สุดคือ รัฐบาลทหารพม่าสมัยพลเอกเนวิน พลเอกเสงวิน พลเอกชอหม่อง และพลเอกตานฉ่วย (ค.ศ. 1962-1994) ตามลำดับ ได้ใช้นโยบายเน้นการใช้กำลังทหารขนาดใหญ่และอาวุธที่เหนือกว่าปราบปรามชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ ในห้วงฤดูแล้งเกือบทุกปี ต่อเนื่องกันมานานหลายทศวรรษ ทั้งนี้เพื่อจะเข้าครอบครองดินแดนและทรัพยากรธรรมชาติในเขตอิทธิพลของชนกลุ่มน้อย และต้องการปกครองชนกลุ่มน้อยต่อไปโดยไม่เปลี่ยนแปลง ชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ จึงได้จับอาวุธขึ้นต่อสู้กับทหารพม่า เพราะคิดว่าไม่มีวิธีการอื่นที่ดีกว่านี้อีกแล้ว แต่ชนกลุ่มน้อยก็สามารถจะบังคับให้รัฐบาลทหารพม่า หันหน้ามาเจรจาและยอมมอบอำนาจปกครองตนเองแก่ชนกลุ่มน้อย รัฐบาลทหารพม่าไม่ประสบผลสำเร็จในการปราบปรามชนกลุ่มน้อยในระยะยาวเช่นเดียวกัน ในเมื่อชนกลุ่มน้อย กลุ่มต่อต้านรัฐบาลทหารพม่า และพรรคคอมมิวนิสต์พม่า ต่างก็มีศัตรูเป็นคน ๆ เดียวกัน คือ รัฐบาลทหารพม่าสงครามกลางเมืองในสหภาพพม่าจึงไม่ยุติ

เมื่อใดที่มีการสู้รบรุนแรงระหว่างทหารพม่ากับชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ บริเวณชายแดนไทย-พม่า จะมีกระสุนปืนใหญ่ฝ่ายทหารพม่าตกในเขตประเทศไทย ทำให้สถานที่ราชการตลอดจนบ้านเรือนราษฎรและทรัพย์สินของราษฎรไทย ที่อาศัยอยู่ตามแนวชายแดนด้านตะวันตกได้รับความเสียหาย บางครั้งเมื่อมีการสู้รบติดพัน ทหารพม่าจะลอบข้ามเข้ามาในเขตประเทศไทย เพื่อโจมตี โอบล้อมค่ายทหารกะเหรี่ยง ที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเมยใกล้เขตประเทศไทย

จนเป็นเหตุให้รัฐบาลไทยต้องตัดสินใจส่งกำลังทหาร และตำรวจตระเวนชายแดนผลักดันทหารชาติออกไป ทำให้สถานการณ์ชายแดนไทย-พม่าตึงเครียดอยู่เนื่อง ๆ ผลจากการสู้รบจะมีชนกลุ่มน้อยชาวกะเหรี่ยงและชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ (ในต้นปี ค.ศ. 1992-1993) ผู้อพยพเข้ามาในเขตประเทศไทย จำนวนประมาณ 66,252 คน และผู้หลบหนีเข้าเมืองสัญชาติพม่าอีกจำนวนประมาณ 250,000-350,000 คน ผู้อพยพและผู้หลบหนีเข้าเมืองสัญชาติพม่า ใช้ดินแดนประเทศไทยเป็นฐานปฏิบัติการก่อการร้ายในสหภาพพม่า จนเป็นเหตุให้รัฐบาลทหารพม่ากล่าวประณามรัฐบาลไทยว่าดำเนินนโยบาย "รัฐกันกระตบ" หรือ "ตีสองหน้า"¹ ฝ่ายรัฐบาลไทยได้ตอบโต้ว่า รัฐบาลไทยมิได้ให้การสนับสนุนชนกลุ่มน้อย แต่ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อพยพและผู้หลบหนีเข้าเมืองสัญชาติพม่าเพื่อมนุษยธรรมเท่านั้น เพราะบุคคลเหล่านั้นประสบกับความทุกข์ยากต่าง ๆ นานานี้การ และพร้อมที่จะผลักดันผู้อพยพและผู้หลบหนีเข้าเมืองสัญชาติพม่าทั้งหมด ให้กลับออกไปเมื่อสถานการณ์กลับคืนสู่ปกติแล้ว ปัญหาชนกลุ่มน้อยในสหภาพพม่าส่งผลกระทบต่อประเทศไทยในด้านความมั่นคง ด้านการป้องกันประเทศ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และความมั่นคงด้านสังคมจิตวิทยา นอกจากนี้ ยังเป็นภาระหนักให้แก่รัฐบาลไทย ที่ต้องให้การช่วยเหลือทางด้านเสบียงอาหาร เสื้อผ้า และการรักษาพยาบาลแก่ผู้บาดเจ็บด้วย นับเป็นการบั่นทอนเศรษฐกิจของประเทศไทยจำนวนไม่น้อย²

เนื่องจากรัฐบาลทหารพม่าได้กำหนดยุทธศาสตร์ให้กองทัพสหภาพแห่งชาติกะเหรี่ยงหรือชาวกะเหรี่ยง ภายใต้การนำของพลเอกโบเมียง เป็นศัตรูอันดับหนึ่ง ที่รัฐบาลทหารพม่าต้องการปราบปรามอย่างเด็ดขาด เพราะชนกลุ่มน้อยชาวกะเหรี่ยงมีศักยภาพทางทหารสูงกว่าชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ และเป็นแกนนำสำคัญของกลุ่มพันธมิตรประชาธิปไตยแห่งพม่า (DAB)

¹ ผู้จัดการ 2 (พฤศจิกายน 2535) : 24.

² ชุดควบคุมที่ 34 อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก, "ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของผู้อพยพสัญชาติพม่า 2536-2537", หน้า 4-6.

ชาวกะเหรี่ยงจึงเป็น "ตัวแปร" สำคัญ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับพม่า เพราะที่ตั้งรัฐกะเหรี่ยงเป็น "รัฐกันกระทบ" ระหว่างสหภาพพม่ากับประเทศไทย พื้นที่จังหวัดชายแดนด้านตะวันตกของประเทศไทยส่วนใหญ่ติดต่อกับรัฐกะเหรี่ยง อนึ่ง เขตพื้นที่ภายใต้อิทธิพลของชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ นั้น อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่ ไม้สัก แร่ธาตุ และอัญมณี ฯลฯ รัฐบาลทหารพม่า รัฐบาลกอดูเล บริษัทเอกชนไทย และประเทศเพื่อนบ้าน ต่างก็ปรารถนาจะได้ครอบครองหรือกอบโกยทรัพยากรดังกล่าว แต่รัฐกะเหรี่ยงไม่ปลดปล่อยจากการคุกคามของทหารพม่า ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลกอดูเลจึงได้นำทรัพยากรที่หาได้ยากในปัจจุบันในเขตยึดครองของตน เป็นปัจจัยสำคัญในการแลกเปลี่ยนหรือซื้ออาวุธยุทโธปกรณ์และเสบียงอาหาร กับประเทศเพื่อนบ้านที่มีพรมแดนติดต่อกันโดยเฉพาะประเทศไทย เพราะภูมิประเทศเข้าถึงได้ง่าย เพื่อเสริมสร้างศักยภาพทางทหารไว้ป้องกันตนเอง และพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจควบคู่กันไป ดังนั้น การค้าอาวุธ-สงครามตามแนวชายแดนไทย-พม่า หรือตลาดมืด ระหว่างกลุ่มอิทธิพลในเขตพื้นที่ชายแดนกับชนกลุ่มน้อย จึงเกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง จนเป็นสาเหตุให้ทหารพม่าต้องวางกำลังคุ้มกันเส้นทางลำเลียง เส้นทางซักลากไม้ และคอยปราบปรามกลุ่มผู้ผลิตยาเสพติด อย่างไรก็ตาม ทหารพม่าก็มีอาจจะคุ้มครองป้องกันได้ทุกจุด เพราะเขตพื้นที่ภายใต้อิทธิพลของชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ นั้น เป็นป่าเขาลำเนาไพรและเต็มไปด้วยกับระเบิด จึงยากแก่การเข้าถึงพื้นที่ดังกล่าวได้

รัฐบาลทหารพม่าถือว่า ปัญหาชนกลุ่มน้อยเป็นปัญหาสำคัญอันดับหนึ่งที่ต้องปราบปรามอย่างเด็ดขาด ทั้งนี้จึงได้เปิดโอกาสให้ต่างประเทศเข้าไปลงทุนในสหภาพพม่า เพราะรัฐบาลทหารพม่าต้องการพัฒนาเศรษฐกิจ จึงได้นำทรัพยากรดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญในการแลกเปลี่ยน หรือซื้ออาวุธ-ยุทโธปกรณ์จำนวนมาก จากสาธารณรัฐประชาชนจีนและสวีเดน ฯลฯ เพื่อใช้ปราบปรามชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ ตามแนวชายแดนไทย-พม่า แต่ทรัพยากรส่วนใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่อิทธิพลของชนกลุ่มน้อย ดังนั้น การสู้รบเพื่อแย่งชิงทรัพยากรและดินแดนระหว่างทหารพม่ากับชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ จึงเกิดขึ้นใน

ที่ว่างฤดูแล้งเกือบทุกปี ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากการสู้รบตลอดมา เพราะมีพรมแดนติดต่อกับรัฐกะเหรี่ยง รัฐคะยา และรัฐฉาน

เนื่องจากรัฐกะเหรี่ยงตั้งอยู่ในเขตสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ 4 ประเทศ คือ ประเทศไทย สาธารณรัฐประชาชนจีน สหภาพพม่า และลาว เป็นที่ตั้งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจในระดับอนุภูมิภาค ณ จุดนี้จะมีการขยายตัวด้านการลงทุน และการแข่งขันระหว่างประเทศทางการค้าจะรุนแรงขึ้น ในเมื่อรัฐบาลไทยให้ความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจเป็นอันดับหนึ่งในทศวรรษนี้ รัฐกะเหรี่ยงจึงมีความสำคัญทั้งในด้านความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจการค้าชายแดน และการลงทุนทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนไทยในสหภาพพม่า ได้แก่ การลงทุนทำป่าไม้ การประมง การเกษตรกรรม และการท่องเที่ยว เมื่อรัฐบาลพม่ากับรัฐบาลไทยได้ร่วมมือสร้างสะพานมิตรภาพ ซึ่งเป็นสะพานข้ามแม่น้ำเมย บริเวณเมืองเมียวดี กับตำบลท่าสายลวด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ขึ้น ในเดือนตุลาคม ค.ศ. 1994 (ระยะเวลาการก่อสร้างประมาณ 18 เดือน) รัฐกะเหรี่ยงยิ่งเพิ่มความสำคัญในแผนพัฒนาเศรษฐกิจในเขตสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ และเป็นรูปธรรมชัดเจนขึ้น

นอกจากนี้ โครงการสร้างท่อก๊าซธรรมชาติ จากอ่าวมาละตะมะ ผ่านจังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และโครงการสร้างเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำลุ่มแม่น้ำสาละวินตอนล่าง ล้วนแต่เกี่ยวข้องกับรัฐกะเหรี่ยงทั้งสิ้น ถ้ารัฐบาลกอบูเลภายใต้การนำของพลเอกโบเมยะ ไม่ให้ความร่วมมือแล้วส่งทหารกะเหรี่ยงออกโจมตีวางกับระเบิดและก่อวินาศกรรม โครงการในปัจจุบันและในอนาคตระหว่างสหภาพพม่ากับประเทศไทยก็จะประสบกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ นานานัปการ ฉะนั้น ชนกลุ่มน้อยชาวกะเหรี่ยงจึงมีความสำคัญในฐานะที่เป็น "ตัวแปร" ในความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับพม่า ที่ค่อนข้างจะถาวร ถึงแม้ว่าในช่วงปลายปี ค.ศ. 1994 กองทัพสหภาพแห่งชาติกะเหรี่ยงจะลดความเข้มแข็งลงไปบ้างก็ตาม เพราะขาดแคลนอาวุธ และกระสุนปืน และเกิดแตกความสามัคคีกันเองระหว่างชาวกะเหรี่ยงที่นับถือศาสนาพุทธ กับชาวกะเหรี่ยงที่นับถือศาสนาคริสต์ ลัทธิโพรเตสแตนต์ จนถูกทหารพม่าบุกเข้ายึดค่ายมาเนอปลอว์ และค่ายคอมมูรา เมื่อต้นปี ค.ศ. 1995 แล้วก็ตาม แต่กองทัพสหภาพแห่งชาติกะเหรี่ยงยังคงสู้รบกับทหารพม่า

ต่อไป โดยทำสงครามแบบกองโจรหรือสงครามนอกแบบ ซึ่งเป็นหอกข้าง-
 แคร่ของรัฐบาลทหารพม่า ที่ต้องใช้เวลาปราบปรามอีกนาน

ปัจจุบัน แนวโน้มของปัญหาชายแดนด้านตะวันตก ย่อมขึ้นอยู่กับ
 ความเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ทางเศรษฐกิจของสหภาพพม่า และระดับ
 ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับพม่า อย่างไรก็ตาม ท่าทีของรัฐบาลทหารพม่าที่มี
 ต่อประเทศไทย เป็นไปในทางที่ค่อนข้างจะแข็งกร้าว เนื่องจากการดำเนิน
 การบางเรื่องของรัฐบาลไทย เช่น กรณีการไม่ส่งนักศึกษาพม่ากลับประเทศ
 และการเพิกเฉยต่อคำร้องขอจากรัฐบาลทหารพม่า ที่ขอให้รัฐบาลไทย
 ดำเนินการกับการเคลื่อนไหวของกลุ่มต่อต้านรัฐบาลทหารพม่าในประเทศไทย
 และเมื่อมองลึกลงไปถึงเหตุผลในแง่ของการจัดซื้ออาวุธยุทโธปกรณ์จำนวน
 มาก จากสาธารณรัฐประชาชนจีนและสวีเดน ฯลฯ ตลอดจนการติดต่อเชื้อ
 เชิญประเทศต่าง ๆ รวมทั้ง ลาว เวียดนาม และสิงคโปร์ ให้เข้าไป
 ลงทุนในสหภาพพม่าแล้ว พิจารณาว่ารัฐบาลทหารพม่าน่าจะลดความสำคัญ
 ของประเทศไทยในฐานะประเทศเพื่อนบ้านที่มีพรมแดนติดต่อกัน โดยมีกอง-
 กำลังติดอาวุธชนกลุ่มน้อยชาวกะเหรี่ยงและชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ เป็นปมปัญหา
 ที่อาจจะใช้เป็นเครื่องบ่งชี้ระดับความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับพม่าได้เป็นอย่างดี
 แนวโน้มความตึงเครียดตามแนวชายแดนไทย-พม่า โดยเฉพาะด้าน
 จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดตาก และจังหวัดชุมพร น่าจะมีเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ บริเวณพื้นที่ชายแดนไทย-พม่าที่กล่าว
 มาแล้ว บรรลุผลสำเร็จ รัฐบาลไทยควรที่จะได้มีการพิจารณาเสริมสร้าง
 ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่ของทั้งสองฝ่าย ในลักษณะที่หลากหลายทั้งทาง
 ทหารและพลเรือนในทุกๆระดับ โดยให้รวมถึงการเสริมสร้างความสัมพันธ์
 ในระยะยาว ทั้งในด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวและความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการ
 ที่ไม่ยึดมั่นในตัวบุคคล

รัฐบาลไทยควรจะยึดถือนโยบายไม่เข้ายุ่งเกี่ยวกับเหตุการณ์ไม่สงบ ซึ่งรัฐบาลทหารพม่าถือว่าเป็นกิจการภายในประเทศ ทั้งนี้เพื่อให้รัฐบาลทหารพม่าเปิดโอกาสให้ทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนไทย เข้าไปลงทุนในสหภาพพม่ามากขึ้น ได้แก่ การลงทุนทำป่าไม้ การทำประมง การทำเหมืองแร่ การเกษตรกรรม และการท่องเที่ยว เป็นต้น สำหรับรัฐบาลทหารพม่าควรจะถือนโยบายประนีประนอม ไม่ใช้ความรุนแรง และควรจะระงับการโจมตีชนกลุ่มน้อยชาวกะเหรี่ยง ชาวมอญและชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ ผ่อนคลายแรงกดดันทางการเมือง เช่น การปล่อยตัวนักโทษการเมือง ผ่อนปรนให้ครอบครัวเข้าเยี่ยมนางอ่องซานซูจี ผู้นำฝ่ายค้าน ซึ่งทางการพม่าก็ควรไว้ใจในบ้านพัก นอกจากนี้ รัฐบาลทหารพม่าควรจะทำให้ความสัมพันธ์และความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับประเทศไทย เพื่อความร่วมมือในการส่งออกและนำเข้าสินค้า ซึ่งอาจจะได้รับการสนับสนุนทางการเมืองจากรัฐบาลไทย เพื่อให้รัฐบาลทหารพม่าเป็นที่ยอมรับของประชาคมโลก

อนึ่ง รัฐบาลไทยควรจะสนับสนุนความต้องการของภาคเอกชน ดังนี้

1. ปัญหาเรื่องแรงงานต่างด้าวที่หลบหนีเข้ามาทางด้าน 5 อำเภอของจังหวัดตาก เพื่อหางานทำ มีอยู่ไม่น้อยกว่า 50,000 คน และแรงงานจากผู้อพยพหลบหนีภัยสงครามในการปราบปรามชนกลุ่มน้อยของรัฐบาลทหารพม่า ซึ่งทางจังหวัดตากได้จัดให้อยู่ในศูนย์อพยพ จำนวน 10 ศูนย์ อีกไม่น้อยกว่า 45,000 คน ซึ่งตามมติคณะรัฐมนตรีอนุโลมให้จ้างแรงงานเหล่านี้ได้ แต่ในด้านปฏิบัติยังไม่ชัดเจน ทำให้คนไทยไม่กล้าที่จะจ้างแรงงานเหล่านี้ให้เป็นกิจลักษณะได้ จึงทำให้ผู้หลบหนีเข้าเมืองเหล่านี้ได้ถูกต้องตามกฎหมายและมีอัตราค่าจ้างลอยตัว ทั้งนี้เพื่อจะจูงใจโรงงานอุตสาหกรรมที่ต้องการใช้แรงงานมาก เข้ามาตั้งโรงงานบริเวณชายแดนด้านตะวันตกได้ ซึ่งจะทำให้พวกที่หลบหนีเข้าเมืองเหล่านี้ เดินทางกลับมาทำงานในบริเวณชายแดนไทย-พม่า จะได้ไม่ไปสร้างปัญหาให้กับสังคมในเมืองใหญ่ ๆ

2. ปัญหาในการเข้าเมืองของประชาชนทั้งสองประเทศ ยังใช้แค่บัตรผ่านแดนอยู่ ซึ่งสามารถใช้ได้ในเวลา 1 วันเท่านั้น รัฐบาลควร จะยกสถานะด่านตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดตากที่อำเภอแม่สอด ที่อำเภอ-แม่สาย จังหวัดเชียงราย และที่อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ให้เป็นด่านถาวรโดยการขออนุญาตได้ และรัฐบาลจะต้องเจรจากับรัฐบาล-ทหารพม่า ให้ยกด่านตรวจคนเข้าเมืองที่อำเภอเมียวดี และจุดผ่านแดนอื่น ๆ ให้เป็นด่านถาวรด้วย

3. ปัญหาเรื่องด่านศุลกากรจังหวัดตากที่อำเภอแม่สอด เนื่องจากขณะนี้การค้าชายแดนทางราชการได้กำหนดอัตราการค้าครั้งละไม่เกิน 500,000 บาท ซึ่งยากต่อการปฏิบัติ เพราะขณะนี้การค้าแต่ละครั้งมีมูลค่ามากกว่าจำนวนดังกล่าว กรมศุลกากรควรจะยกฐานะด่านศุลกากรนี้ ให้เป็นด่านชั้นหนึ่ง มีการส่งออกและนำเข้าสินค้าเช่นเดียวกับท่าเรือ-กรุงเทพฯ ด่านศุลกากรควรจะต้องตั้งสาขาที่อำเภออุ้มผางและอำเภอท่าสองยาง ด้วย ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกในการค้าตามช่องทางทั้งสองอำเภอ

4. รัฐบาลควรจะยกฐานะสนามบินอำเภอแม่สอดให้เป็นสนามบินนานาชาติ ทั้งนี้เพราะปริมาณของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาซื้อของจากอำเภอแม่สอดมีมากขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่แล้วนักท่องเที่ยวพม่าจะเดินทางเข้าไปอำเภอแม่สอด จะต้องนั่งเครื่องบินไปลงที่สนามบินดอนเมือง แล้วจึงเดินทางต่อไปยังอำเภอแม่สอด ทำให้เสียค่าใช้จ่ายสูงและเสียเวลาในการเดินทางอีกด้วย

5. รัฐบาลจะต้องทำข้อตกลงทางการค้าด้านชายแดนกับรัฐบาลทหารพม่า ทั้งนี้ทางหอการค้าจังหวัดตาก ได้รับการต่อว่าจากรัฐบาล-ทหารพม่าว่า เหตุที่การค้าชายแดนยังไม่สามารถพัฒนาให้ดีขึ้นได้ เพราะรัฐบาลทั้งสองประเทศยังไม่ได้ทำข้อตกลงทางการค้าชายแดนดังกล่าว

6. ปัญหาเรื่องอัตราแลกเปลี่ยนทางการเงินทั้งสองประเทศ เนื่องจากรัฐบาลทหารพม่ายังไม่ปรับอัตราแลกเปลี่ยนทางการเงินให้ตรงกับสภาพข้อเท็จจริง โดยอัตราแลกเปลี่ยนทางการเงินประมาณ 1 จี๊ด ต่อ 3.75 บาท หรือ 1 ดอลลาร์ เท่ากับ 6.6 จี๊ด ขณะเดียวกันอัตราแลกเปลี่ยนไม่เป็นทางการ ซึ่งเป็นที่ยอมรับในวงการค้ามีอัตราแลกเปลี่ยน 1 จี๊ด ต่อ

0.22 บาท หรือ 1 ดอลลาร์ เท่ากับ 115 จี๊ด นอกจากนี้ รัฐบาล-ทหารพม่ายังออกกฎหมายห้ามไม่ให้ประชาชนถือครองเงินตราต่างประเทศ ซึ่งทางรัฐบาลไทยพยายามที่จะผลักดันให้เงินบาทเป็นสกุลเงินที่ยอมรับในภูมิภาคนี้ จึงไม่สามารถทำให้เป็นรูปธรรมได้ ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้มีนักธุรกิจไทยไม่กล้าที่จะไปลงทุนในสหภาพพม่ามากนัก นอกจากการแลกเปลี่ยนสินค้าเท่านั้นที่จะทำได้

7. รัฐบาลควรจะทำอะไรให้ข้าราชการที่มาทำงานอยู่ในบริเวณชายแดนนี้ ให้การสนับสนุนในการค้าชายแดน และให้ใช้หลักรัฐศาสตร์มากกว่าหลักนิติศาสตร์

ถ้าหากรัฐบาลให้การสนับสนุนโดยการแก้ไขให้เกื้อหนุนต่อธุรกิจการค้าทั้งสองประเทศในภูมิภาคนี้ หอการค้าจังหวัดตากและภาคเอกชนเชื่อว่าสินค้าที่จะส่งออก มิใช่ว่าประชาชนของสหภาพพม่าจะบริโภคเพียงประเทศเดียว แต่จะสามารถส่งออกไปยังประเทศบังคลาเทศและอินเดียอีกด้วย เมื่อถึงจุดนั้นสินค้าส่งออกของไทยในภูมิภาคนี้ จะสามารถส่งออกไปได้หลายหมื่นล้านอย่างแน่นอน ทั้งนี้รวมถึงด้านการท่องเที่ยว และการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมอีกด้วย